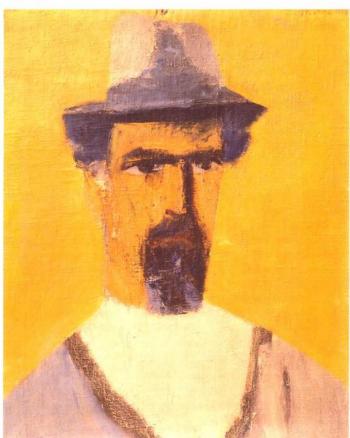
VEZIVO 418

M. VEŽA, Autoportret

veziva na svečanoj svjetovnoj odjeći. Za rano XIX. st. karakteristično je vezenje na kanafasu ili gazi, križićima odnosno polukrižićima. Nakon toga upotreba veziva sve više opada, a ono što se još proizvodi sve češće je strojni rad.

U narodnome vezu naših krajeva vidljivi su na jednoj strani biz. i orijentalni utjecaji, a na drugoj tal., osobito venec. (renesansni, barokni) koji su usklađeni s pučkim potrebama i mogućnostima (→ Narodna umjetnost).

LIT.: L. Mirković, Crkveni umetnički vez, Beograd 1940. – Riznica splitske katedrale, Split 1972. – J. Radauš-Ribarić i B. Szenczi, Vezak vezla, Zagreb 1973. – Riznica zagrebačke katedrale, Zagreb 1983.
R.

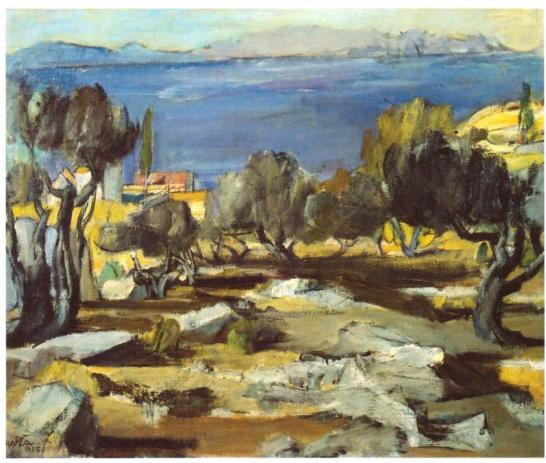
VEŽA, Mladen, slikar i ilustrator (Brist, 7. II. 1916). Završio Akademiju u Zagrebu 1937 (V. Becić). Predavao na Tehničkoj školi, Pedagoškoj akademiji i Akademiji u Zagrebu (do 1981). Svoj bogati opus započinje u tradiciji J. Račića, M. Kraljevića i V. Becića (Kačićeva ulica, 1936; Gospođa u crnom, 1938). Značajke su njegovih ranih radova snažan koloristički izraz i dramatsko tumačenje sadržaja (Krvoproliće seljaka kod Virovitice, 1938; Autoportret, 1942). Postupno se taj izraz smiruje i priklanja kolorističkome realizmu te motivima maštovito komponiranih mrtvih priroda i neposredno doživljenih krajolika iz okolice Makarske (Michelangelo, 1940; Motiv iz Brista, 1949). U Parizu je naslikao ciklus pariških veduta sabravši u njemu svoje dotadašnje lik. iskustvo (Hôtel de Ville; Place de la Concorde - obje 1950). Oko 1955. izraz mu se mijenja, eklektički asimilirajući različite poetike u izvornu sintezu s naglaskom na grafičkom elementu i stilizaciji (Motiv iz Brista, 1956; Motiv iz Rogotina, 1959; Omiš, 1960). Na slikama velikoga formata i mnogobrojnim crtežima slika prizore iz života (ciklus Otisci iz djetinjstva).

Bavi se zidnim slikarstvom, opremom knjiga i publikacija. — Samostalno je izlagao u Zagrebu, Beogradu, Sisku, Mariboru, Splitu, Bristu, Sarajevu, Osijeku, Bjelovaru i Bejrutu. Retrospektivna izložba priređena mu je u Zagrebu 1980. i Splitu 1995, a izložba »Ilustracije i oprema publikacija 1933—1983« također u Zagrebu 1985. Donacija M. Veže otvorena je za javnost u Zaostrogu 1989.

LIT.: Z. Tonković, Mladen Veža (katalog), Zagreb 1980. — Isti, Mladen Veža — Ilustracije i oprema publikacija 1933—1983 (katalog), Zagreb 1985. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. — Z. Tonković, Mladen Veža — retrospektiva (katalog), Split 1995. — R.

VEŽIĆ, Pavuša, konzervator i povjesničar umjetnosti (Makarska, 18. VIII. 1947). Diplomirao 1976. i magistrirao 1992. u Zadru. Od 1968. radi u Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Zadru. Vodio istraživanja i obnovu nadbiskupskoga sklopa,crkve Sv. Šime, palače Nassis, Citadele i Gradske lože u Zadru, te crkve Sv. Jurja u Ravanjskoj. Sudjelujući šire na zaštiti spomenika, posebno istražuje probleme graditeljskoga naslijeđa zadarskoga kraja.

BIBL.: Crkva Sv. Marije Velike u Zadru, Diadora, 1975, 8; Nadbiskupska palača u Zadru, Peristil, 1979, 22; Crkva Sv. Trojstva (Sv. Donata) u Zadru, Zagreb 1985; Sklop župne

M. VEŽA, Motiv iz Brista